

Aanplanten van heggen voor akkervogels

TIPS

Kleine landschapselementen zoals heggen en struweelgroepjes geven een landbouwlandschap net dat ietsje meer. Ze vormen dé ecologische infrastructuur in een landbouwlandschap en zijn onmisbaar voor de akkerfauna.

Je hebt idealiter een strook grond nodig van 5 of 6 meter breed voor de uitgegroeide heg. Dit is inclusief een strook overjaars gras van 1 meter breed aan beide kanten van de heg, die een ideaal broedhabitat vormt voor patrijzen.

Planten kan van eind oktober tot maart. De beste tijd om heggen aan te planten is november-december. In recente jaren is het voorjaar immers vaak nogal droog, waardoor de planten die tegen het einde van de winter worden geplant meestal een hogere uitval kennen. Plant niet bij heel zonnig en winderig weer, grondvorst of

sneeuw, of wanneer de temperatuur hoger is dan 15 °C.

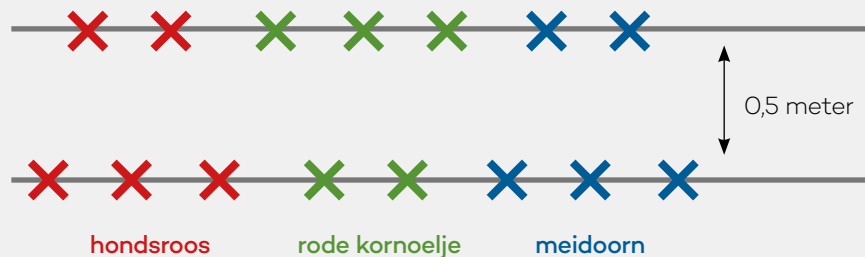
Als je de planten niet kan planten binnen enkele uren na transport is het noodzakelijk om ze in te kuilen. Dat betekent dat je ze tijdelijk in de grond zet. Vaak is dit in een sleuf waar je het plantgoed schuin insteekt en waarbij je de wortels bedekt met een laag van minstens 10 centimeter grond. Doe je dit niet dan zullen de wortels uitdrogen. Plantgoed geleverd in bundels snij je eerst los voor je het inkuilt.

Welke soorten je best kan planten, verschilt van streek tot streek. Gebruik in ieder

geval steeds inheemse soorten en bij voorkeur autochtoon plantmateriaal. Soorten als meidoorn, hondsroos en bosroos zijn perfect te gebruiken op elke bodem in het landbouwland. Op lemige bodem kan je daarnaast ook soorten zoals sleedoorn, rode kornoelje, wilde liguster, wilde kardinaalsmuts, veldesdoorn, Gelderse roos en wilde framboos gebruiken. Op armere, zandige bodems zijn brem en sporkehout goed te gebruiken.

Een leuk extraatje is om per 100 meter heg een wilde appel, een wilde peer of een wilde lijsterbes te planten. Dit zorgt voor extra smakelijk voedsel voor veel vogelsoorten. Deze soorten worden wat hoger en mogen daarom niet te veel gebruikt

Voorbeeld van een beplantingsplan

worden. Ideaal voor patrijs en vele andere akkervogels is immers een lagere, dichtere heg.

De Limburgse Jagersvereniging organiseert dit jaar opnieuw een grote groepsaankoop

van plantgoed voor heggen, hagen en houtkanten. Limburgse maar ook Antwerpse en Vlaams-Brabantse WBE's kunnen via deze weg goedkoop het juiste plantgoed aankopen. Een aanrader!

Je kan planten op één rij met 2 à 3 planten per lopende meter.

Als je de ruimte hebt is het nog beter om de struiken te planten op een dubbele rij of op 3 parallelle rijen, met een afstand van 0,5 tot 1 meter tussen de rijen. Binnen de rij handhaaf je een afstand van 1 meter tussen twee planten. De rijen worden alternerend geplant: de planten van de tweede rij staan in het midden van deze in de eerste rij. Plant je meer dan twee rijen, dan kan je gaan werken met inhammen in de heg die de diversiteit verhogen. Dit kan je doen door bijvoorbeeld om de 10 meter enkele meters heg slechts op 2 rijen aan te planten.

Omdat sommige struiksoorten sneller groeien dan andere in de eerste jaren na aanplant, **plant je best steeds 4 tot 7 struiken van dezelfde soort gegroepeerd aan.**

In veel gevallen is het nuttig om de aangeplante struiken te **beschermen tegen vraat** van haas, konijn en ree tijdens de eerste jaren na aanplant.

Voor het planten maak je best een aanplantingsplan.

Zo zorg je ervoor dat de verschillende struiksoorten op een goede manier verdeeld worden over de heg en niet bijvoorbeeld alle meidoorns aan de ene kant van de heg staan en alle rode kornoeljes aan de andere.

Als je plant op akkerland kan je competitie van het plantgoed met akkeronkruiden vermijden door de strook die je aanplant in te zaaien met boekweit of met granen

(al dan niet in combinatie met kruiden zoals klaproos en korenbloem). Dit vormt een lage begroeiing waarin de struiken weinig concurrentie ervaren en een goede start kunnen nemen. Daarnaast vormen deze gewassen ook extra voedsel en foerageergebied voor de akkerfauna.

Als je plant op een berm of op grasland kan het essentieel zijn om de **concurrentie met**

grassen te reduceren in de eerste twee jaar na aanplant. Dit doe je door te maaien met een bosmaaier. Best duid je daarbij vooraf de struiken aan met lint, zodat deze zeker niet mee gemaaid worden.

Er zijn subsidies beschikbaar

voor de aanleg van heggen (projectsubsidie voor WBE's, VLIF-steun voor landbouwers) en voor het beheer van heggen (projectsubsidie WBE's en beheerovereenkomsten van de VLM). In dat geval is het wel nodig aan de randvoorwaarden van de subsidie te voldoen. Dit kan een impact hebben op welke soorten mogen worden aangeplant, hoeveel rijen worden geplant, de lengte van de heg,... Wil je een beroep doen op subsidies, lees de voorwaarden dan goed na voor je begint.

Eens de heg er staat, is een goed beheer noodzakelijk

om deze optimaal te laten renderen voor akkervogels. Dit komt aan bod in een volgend nummer van De Vlaamse Jager.

TEKST: KATHLEEN VANHUYSE